

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **B., s. r. o.**, so sídlom A., IČO X., zastúpeného advokátskou kanceláriou V., s. r. o., so sídlom K., IČO: X., proti povinnému: **M.**, nar. X., bytom V., **o vymoženie 773,38 eur s príslušenstvom**, vedenej súdnym exekútorom Mgr. J. so sídlom E. v B. pod sp. zn. EX 135/11, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 13Er/246/2011, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. októbra 2012 č. k. 10CoE/105/2012-24, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a**.

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku zo 7. októbra 2011 sp. zn. WHB/0111/0319, ktorý vydal S. zriadený pri R., a. s. so sídlom T., IČO: X. (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Piešťany uznesením z 13. júna 2012 č. k. 13Er/246/2011-14 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Uviedol, že právny vzťah medzi účastníkmi konania, ktorý vznikol na základe Zmluvy o úvere z 27. marca 2007 (ďalej len „zmluva o úvere“ alebo „zmluva“) posúdil ako spotrebiteľský a na tento právny vzťah je potrebné aplikovať okrem zmluvných dojednaní aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj všeobecné obchodné podmienky, ktoré v bode 11.2 upravujú rozhodcovskú doložku. Uviedol, že rozhodcovská doložka je súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený využíva pri uzatváraní zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Takáto doložka nepredstavuje individuálne dojednanie, ktoré by mohol povinný pri uzatváraní zmluvy ovplyvniť. V záujme ochrany spotrebiteľa je v súvislosti s rozhodcovskou doložkou nevyhnutné, aby mal spotrebiteľ možnosť požiadať o ochranu všeobecný súd. Rozhodcovská doložka zakotvená v zmluvných dojednaniach túto požiadavku ochrany spotrebiteľa nenapĺňa. Takto vyjadrená rozhodcovská doložka splýva s ostatnými ustanoveniami zmluvných dojednaní zmluvy a povinný nemá možnosť výberu. Predmetnú rozhodcovskú doložku súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Nakoľko rozhodcovský rozsudok bol vydaný rozhodcom, ktorý svoju právomoc na prejednanie a rozhodnutie odvodil od absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky, rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku, a preto exekúciu na jeho podklade nemožno vykonať.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, napadnutým uznesením uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Z obsahu odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že ustanovenie § 44 ods. 2 a 3 Exekučného poriadku zakotvuje nielen možnosť, ale tiež povinnosť exekučného súdu zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade nesúladu žiadosti o poverenie, návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Práve takáto úprava je prostriedkom preventívnej kontroly zákonnosti v procese exekučného vymáhania splnenia uloženej povinnosti. V uvedenej súvislosti platí, že udelenie poverenia súdnemu exekútorovi je možné len v prípade, že exekučný súd nezistí rozpor so zákonom u žiadnej z listín priložených k žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Z uvedeného vyplýva, že námietky oprávneného procesného charakteru nie sú dôvodné. Exekučný súd v prípade skúmania splnenia podmienok na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neprijíma žiadne

rozhodnutie, ktorým by sa pasoval do pozície oprávneného súdu a formálne zrušil rozhodcovský rozsudok, môže mu však za určitých okolností odoprieť vykonateľnosť. Prijatie názoru, že exekučný súd by bez žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku nemal rozhodcovský rozsudok skúmať prakticky inak než po stránke formálnych náležitostí by pritom malo za následok, že súdy by buď nevenovali pozornosť exekučným titulom alebo by napriek zisteniu konkrétnych väd exekučného titulu mali byť donucované najskôr do udelenia poverení a až následne by boli oprávnené uvažovať o zastavení exekúcie. Obe takéto možnosti však odvolací súd už v minulosti odmietol a nebol dôvod inak postupovať ani v danom prípade. K námietke oprávneného, že zákonnosť rozhodcovského rozsudku možno skúmať len v konaní na základe žaloby o jeho zrušenie odvolací súd doplnil, že súdom prvého stupňa citované ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. predpokladajú zastavenie exekúcie exekučným súdom, a to i bez návrhu aj v prípade výskytu niektorých najzávažnejších nedostatkov rozhodcovského rozsudku alebo tiež zaviazaním na plnenie objektívne nemožné, právom nedovolené alebo plnenie odporujúce dobrým mravom. Uviedol, že pri uplatnení takéhoto postupu zákon č. 244/2002 Z. z., resp. akýkoľvek iný zákon s uskutočnením konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku ani nepočíta. Exekučný titul by bol potom následne zrušený (v prípade väd) a exekučné konanie by v tom prípade teda ani nemohlo prebehnúť. Ďalej uviedol, že zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou. Odvolací súd poukázal na neprijateľné podmienky, ich definíciu, demonštratívny výpočet uvedený v ustanoveniach § 53 Občianskeho zákonníka a uviedol, že v prejednáwanej veci mala rozhodcovská doložka charakter výlučnej rozhodcovskej doložky, u ktorej neplatnosť a neprijateľnosť bolo treba usúdiť z ustanovení § 53 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru o potrebe vyhodnotenia rozhodcovskej doložky tvoriacej podklad pre vydanie rozhodcovského rozsudku za neprijateľnú, a preto neplatnú zmluvnú podmienku. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci a vydanie rozhodnutia, ktoré by sa stalo spôsobilým exekučným titulom. Z uvedeného je zrejmé, že je potom bez akéhokoľvek významu pre rozhodnutie o tejto veci aj otázka dovoľenosti plnenia priznaného exekučným titulom.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie. Prípustnosť a dôvodnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s 237 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí

do právomoci súdov, ustanovením § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už začalo konanie, ustanovením § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred ním. Prípustnosť dovolania odvodzoval aj z ustanovenia § 238 ods. 3 O. s. p. Ďalej svoje dovolanie odôvodňoval ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie alebo, aby alternatívne uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., dovolateľom napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania nevyplýva ani z ust. § 238 ods. 3 O. s. p., nakoľko v danej veci súd rozhodol uznesením, pričom dovolací súd nepotvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta vadu podľa § 237 písm. d/ O. s. p., t. j., že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia sa skúma v každom štádiu konania a v prípade zistenia vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného: B., s. r. o., so sídlom A., IČO X., proti povinnému: M., nar. X., bytom V., o vymoženie 773,38 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 13Er/246/2011 na základe rozhodcovského rozsudku zo 7. októbra 2011 sp. zn. WHB/0111/0319 vydaného S. zriadeným pri R.R., a. s. nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou (§ 237 písm. d/ O. s. p.).

K ostatným obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 2Oboer/77/2013, 2Oboer/103/2013, 2Oboer/49/2013, 2Oboer/80/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Pri skúmaní vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku je exekučný súd oprávnený riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, len ktorá platne uzavretá rozhodcovská zmluva môže založiť právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní a teda aj vykonateľnosť rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní; súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul; pokiaľ súdy po konštatovaní o neprijateľnosti a tým aj neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, rozhodli o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tým neodňali oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného.

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov nebola oprávnenému odňatá možnosť konať pred súdom.

Oprávnený podal dovolanie aj z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uvedené dôvody oprávneného sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p.), avšak iba v prípade, ak je dovolanie procesne prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom bez ďalšieho však prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 a § 238 ods. 3 O. s. p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný odmietol.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnému zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnému nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 31. júla 2014

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Bc. Ingrid Habánová